

Amsterdam start stimuleringsprogramma energiebesparing

Wethouder Marijke Vos (foto: Jean Pierre Jans)

Op 3 juni 2009 is in Amsterdam het project Amsterdam Smart City van start gegaan. Dit is een samenwerkingsprogramma tussen particulieren, bedrijven en overheden met als doel energie te besparen. Wat houdt het programma precies in en welke mogelijkheden biedt dit op de daken van Amsterdam? Roofs interviewde wethouder Marijke Vos over het programma.

Amsterdam wil de meest energiezuinige stad van Europa worden. Hiertoe is het project Amsterdam Smart City van start gegaan, een initiatief van netbeheerder Liander en de Amsterdamse Innovatie Motor (AIM). Bedrijven en lokale overheidsinstellingen werken op allerlei fronten samen om de stad energiezuiniger te maken. Binnen een periode van twee jaar worden vijftien deelprojecten op vier verschillende terreinen opgezet: Duurzaam Werken, Wonen, Mobiliteit en Publieke Ruimte. De eerste projecten worden reeds voorbereid.

Wat gaat Amsterdam Smart City concreet betekenen?

"De stimuleringsplannen van de gemeente worden ondernomen binnen het Amsterdamse Klimaatprogramma Nieuw Amsterdams Klimaat. Dit programma werkt over de drie pijlers van de trias energetica: energiebesparing, duurzame energieproductie, en efficiënter gebruik van fossiele energie. Op al deze fronten werkt de gemeente samen met marktpartijen aan projecten en initiatieven.

Op zon-pv gebied is al ondernomen:

- Project 'Zon op je dak' (subsiëring van ruim 400 PV systemen voor Amsterdammers; deze gaat nu het derde jaar in);
- Op dit moment wordt daarnaast onderzoek gedaan naar welke soort en vorm van organisatie noodzakelijk is om een schaalprong duurzame energie te realiseren. Er zal worden verkend wat de behoefte is van mogelijke partners, zoals woningbouwcorporaties en zorginstellingen. Tevens zal worden nagegaan welke rol marktpartijen kunnen en willen vervullen."

Over hoeveel m² dak hebben we het hier en wat voor daken zijn dit?

"Voor Amsterdam is een inschatting gemaakt van beschikbaar dakoppervlak

(woningen en bedrijven) voor de winning van zonne-energie. Uitgaande van berekeningen van CE Delft en Ecofys blijkt dat tussen de 7 en 12 miljoen m² geschikt is (onbruikbaar dak is hier al vanaf getrokken). Het gaat over zowel woningen als bedrijfsgebouwen. Inschatting van de verhouding: 50/50."

Hoe worden leveranciers bij dit project betrokken?

"Afhankelijk van het type project zullen projectpartners worden gezocht. Dit betreft zowel (mede)financiers, gebruikers/afnemers, energiebedrijven, en toeleverende industrie. De precieze opzet en organisatiestructuur moet nog verder worden uitgewerkt."

Hoe wordt de realisering van deze plannen gefinancierd?

"Op dit moment wordt onderzoek gedaan naar welke soort en vorm van organisatie noodzakelijk is om een schaalprong duurzame energie te realiseren. Er zal worden verkend wat de behoefte is van mogelijke partners, zoals woningbouwcorporaties en zorginstellingen. Tevens zal worden nagegaan welke rol marktpartijen kunnen en willen vervullen. Projecten zullen alleen ondernomen kunnen worden als ze een positief rendement hebben (incl SDE). De precieze rendementseisen moeten nog worden vastgelegd."

De financiering van zonne- en windenergie is de afgelopen jaren vanuit de overheid niet stabiel geweest: kunt u garanderen dat deze stimulering structureel is?

"De Rijksoverheid heeft inderdaad geen goede track record opgebouwd met het plotseling afschaffen van de toenmalige MEP subsidie. Ook nu nog is er kritiek op

de huidige SDE. Gelukkig is er in het crisisakkoord van het kabinet e.e.a. veranderd, bijvoorbeeld de verandering dat de dekking van de SDE subsidie nu is gegarandeerd door een opslag te gaan heffen op grijze stroom. Wanneer de gemeente Amsterdam voor een schaa sprong duurzame energie kiest, zal zij dit doen voor meerdere jaren."

Hoe wordt voorkomen dat men verdrinkt in de bureaucratie rond het aanvragen van een subsidie?

"Naast het onderzoek dat nu loopt, werkt Amsterdam ook aan oprichting van een Taskforce die de procedures rond implementatie van duurzame energie in de stad moet verbeteren. Er is namelijk geconstateerd dat concrete projecten met zon en wind nog te vaak blijven steken op onhandige en lange procedures en onduidelijkheid over 'waar wel' en 'waar niet' zon en wind geplaatst kan en mag worden."

Hoe ziet Amsterdam er over 10 jaar uit op het gebied van zonne- en windenergie op daken?

"Wil Amsterdam haar klimaatdoelstelling binnen bereik krijgen, dan zal zij een aanzienlijk deel van het potentieel beschikbaar dakoppervlak in moeten zetten voor PV. Dit zal uiteraard een groeiproces zijn: eerste jaren meters voorbereiden en over enkele jaren ook me-

Utrechtsstraat te Amsterdam, een van de pilot projecten (foto: Kenneth Verburg)

ITO toren (foto: Kenneth Verburg)

ters maken. Uiteraard zal op enkele 'kwetsbare locaties' (beschermd stadsgezicht) een goede discussie gevoerd moeten worden t.a.v. de haalbaarheid en wenselijkheid van PV en wind in die omgeving."

Gaat Amsterdam ook (net als o.a. Rotterdam) de aanleg van groendaken meer stimuleren?

"Ja, Amsterdam gaat net als Rotterdam de aanleg van groene daken stimuleren. Dit voorjaar is er een druk bezocht symposium georganiseerd samen met Stadgenoot en het burgerinitiatief Groene Daken. Dit naar aanleiding van de oplevering van een groen dak bij de Nieuwmarkt, tot stand gekomen met subsidie van het stadsdeel Centrum. Verschillende stadsdelen hebben subsidieregelingen of zijn deze aan het ontwikkelen. Ook de Centrale Stad komt met een subsidieregeling. Er komen voorbeeldprojecten. Er is een website www.groenedaken.amsterdam.nl waarop informatie staat en er is op deze site een kaart met de aangelegde groene daken in Amsterdam. In 2010 komt er bovendien een centraal aanspreekpunt."